

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДНРЖАВНИЙ ЗАКЛАД «ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені К. Д. УШИНСЬКОГО»

**МУЗИЧНА ТА ХОРЕОГРАФІЧНА ОСВІТА
В КОНТЕКСТІ КУЛЬТУРНОГО
РОЗВИТКУ СУСПІЛЬСТВА**

**Матеріали і тези X Міжнародної конференції
молодих учених та студентів
(18-19 жовтня 2024 р.)**

2 том

ОДЕСА 2024

УДК: 37+78+792.8+008-021.1

Музична та хореографічна освіта в контексті культурного розвитку суспільства. Матеріали і тези X Міжнародної конференції молодих учених та студентів (Одеса 18-19 жовтня 2024 р.). — Т.2. — Одеса: ПНПУ імені К. Д. Ушинського, 2024. — 133 с.

Рекомендовано до друку вченою Факультету музичної та хореографічної освіти ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського». Протокол № 4 від 18.11. 2024 р.

Рецензенти:

Мартинюк Тетяна Володимирівна, доктор мистецтвознавства, професор, завідувач кафедри-професор кафедри мистецьких дисциплін і методик навчання Університету Григорія Сковороди в Переяславі;

Демидова Віола Григорівна, кандидат педагогічних наук, професор, професор кафедри сольного співу Одеської національної музичної академії імені Антоніни Нежданової.

Матеріали і тези друкуються в авторській редакції

Технічний редактор

Г.О. Реброва

©Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського, 2024

- Pellegrino, K., Conway, C., & Russell, J. (2015). Assessment in performance-based secondary music classes. *Music Educators Journal*, 102(1), 48-55. <https://doi.org/10.1177/0027432115590183>
- Yinuo, W. (2023). The importance of music education psychology for improving music performance skills. *Applied & Educational Psychology*, 4(7). <https://doi.org/10.23977/apper.2023.040705>

Ван Цзябінь,

здобувач третього (освітньо-наукового) рівню вищої освіти
ДЗ «Південноукраїнський Національний педагогічний
університет імені к. Д. Ушинського»
ORCID ID 0009-0001-4975-1011

Науковий керівник Микола ФЕДОРЕЦЬ

кандидат педагогічних наук
ДЗ «Південноукраїнський Національний педагогічний
університет імені к. Д. Ушинського»

МУЗИЧНО-ЕСТЕТИЧНЕ ВИХОВАННЯ ШКОЛЯРІВ В УМОВАХ ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА

Музично-естетичне виховання школярів набуває особливої актуальності в контексті нового соціально-культурного середовища, як наслідку встановлення інформаційного суспільства. Учені трактують феномен інформаційного (постіндустріального, постмодерного) суспільства у вигляді чергової стадії суспільного розвитку, яка прийшла на зміну індустріальному суспільству. Для цієї стадії «характерні посилення чинника знань, інформації, використання відновлюваних джерел енергії, опікування захистом довкілля тощо» (Паранюк, 2020). Швидкий розвиток технологій, інформаційні переваги та зміна цінностей суттєво впливають на сприйняття музики молодим поколінням. Тому, завдання сучасної музичної педагогіки, зокрема загальної музичної освіти в закладах загальної середньої освіти (ЗСО), полягає не лише у передачі музичних знань та вмінь, а й у формуванні музично-естетичної культури, яка дозволить учням розуміти культурну картину світу, орієнтуватися у різноманітні музичних жанрів та стилів, критично оцінювати музичний потік, що супроводжує їх з народження, а також розвивати власний художньо-творчий потенціал.

Аналіз наукового дискурсу показує, що до проблем, пов'язаних з формуванням музично-естетичної культури зверталися відомі філософи, соціологи, культурологи, психологи та педагоги: М. Коган, Л. Масол, Н. Миропольська, О. Лобова, М. Пирогов, О. Реброва, О. Ростовський, О. Сбітнева, В. Сухомлинський, Г. Тарасов, К. Ушинський, С. Шип та ін. Але, незважаючи на пильну увагу науковців до означеної проблеми, «можна

стверджувати, що формування музично-естетичної культури особистості є актуальним і не остаточно вирішеним питанням» (Сбітнєва, 2003). Йдеться, перш за все, про радикальні зміни в світовому музичному ландшафті, що обумовлені викликами нового соціально-культурного середовища (Го Цзюнь, 2023, с. 30). До таких викликів в контексті музично-естетичного виховання сучасних школярів, на наш погляд, можна відзначити наступні:

- інформаційне перевантаження: сучасні школярі мають доступ до величезної кількості музичної інформації, часто низької якості, що ускладнює формування в них критичного мислення та музично-естетичного смаку;
- зміна життєвих цінностей: більшість сучасної молоді орієнтована на індивідуалізм, споживацтво та досягнення швидких результатів, що негативно впливає на мотивацію, зокрема й до систематичних занять музикою;
- конкуренція з іншими видами дозвілля, зокрема комп'ютерними іграми, соціальними мережами та іншими видами розваг, які відволікають увагу молоді від серйозних занять музикою;
- зміна ролі музичного мистецтва в суспільстві: музика все частіше використовується як розважальний фон, що призводить до збіднення музичної культури.

У зв'язку з означеними культурно-соціальними змінами та викликами, на думку М. Федорця оновилися та актуалізувалися цілі музично-естетичного виховання дітей та підлітків в процесі загальної музичної освіти, яка має бути основою для формування музично-естетичної культури. Йдеться про:

- розвиток творчих, зокрема музичних та музично-естетичних здібностей школярів: почуття ритму, різних напрямків музичного слуху, музичної пам'яті, вміння аналізувати та оцінювати музичні твори, рухатися під музику тощо;
- створення умов для самовираження через музику; розвиток навичок сприйняття, художньої оцінки музичних творів, а також умінь виконувати та створювати музику, зокрема за допомогою сучасних цифрових технологій (Федорець, 2022, с. 6);
- здійснення багаторічного безперервного процесу музично-естетичного виховання та успішної соціалізація особистості на цієї основі; набуття вміння спілкуватися за допомогою музики, співпрацювати в творчих колективах тощо;
- набуття критичного мислення, вишуканого музично-естетичного смаку, накопичення достатнього музично-естетичного досвіду з метою

формування вміння розрізняти високе і низьке в музиці, розвитку почуття прекрасного як у мистецтві, так й в навколишньому середовищі (Там само).

Основною музичного навчання та музично-естетичного виховання сучасних дітей та підлітків має бути створення в закладах ЗСО певних педагогічних умов (Го Цзюнь, 2023, с. 32), серед яких, зазначимо:

- активізацію творчо-пізнавальної діяльності учнів; створення ситуації успішності, як уроках, так й під час позаурочної роботи; застосування активних та інтерактивних методів навчання; розробка та реалізація художньо-творчих проєктів;
- розвиток творчих здібностей та креативності, зокрема створення умов для оригінальної інтерпретації музичних творів, імпровізації, музичного експериментування, створення власних творів тощо;
- обізнаність в сфері національної та світової музики, зокрема ознайомлення з різноманітними музичними стилями і жанрами, організація музичних конкурсів, фестивалів, подорожей; відвідування концертно-театральних установ тощо (Го Цзюнь, 2023, сс. 73-74);
- системне використання інноваційних педагогічних технологій, зокрема технологій мистецької інноватики (мультимедійних, імерсивних технологій, комп'ютерних програм для обробки та створення музики, інтернет-ресурсів для пошуку музичної інформації тощо) (Федорець, 2022, с. 8);
- міжпредметна інтеграція: поєднання музики з іншими навчальними предметами, зокрема з літературою, історією, образотворчим мистецтвом, фізичною культурою тощо (Го Цзюнь, 2023, с. 100).

Отже, музично-естетичне виховання школярів в умовах інформаційного суспільства є складним і багатограним процесом. Для його ефективної реалізації необхідно створювати спеціальні педагогічні умови, постійно оновлювати зміст і методи навчання, враховувати вікові та індивідуальні особливості кожного учня, а також системно та правильно використовувати продуктивні технології мистецької інноватики. Такий підхід допоможе сформувати у молоді достатню музично-естетичну культуру, яка дозволить їм повноцінно жити і творити в сучасному світі.

Література

Го Цзюнь. (2020). Формування музичної культури школярів в Україні та Китаї. Тези. *Збірник матеріалів II Міжнародної науково-практичної конференції ШМ ім. Гілельса*. сс. 65-70. Одеса.

- Сбітнева, О. (2003). Формування музично-естетичної культури молодших школярів. *Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. Педагогічні науки*, (11 (1)), 196-201. <http://dspace.luguniv.edu.ua>
- Паранюк, М. (2020). Концепція постіндустріального суспільства. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-koncepciya-postindustrialnogo-suspilstva-204264.html>
- Федорець М. (2022). Музично-естетичне виховання сучасних школярів у ЗЗСО. *Інноваційна Педагогіка*, (46), 220-224. <http://www.innovpedagogy.od.ua/vip46>
- Федорець М., Ван Цзябін. (2024). Формування музично-естетичної культури підлітків засобами оперної музики. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*, (1-2), 135-136. <https://pedscience.sspu.edu.ua/wp-content/uploads/2024/04/федорець.pdf>
- Федорець М., Чжан Фан. (2024). Формування музичної культури школярів в умовах інформаційного суспільства як педагогічна проблема. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*, 3(117), 272-28. <https://pedscience.sspu.edu.ua/wp-content/uploads/2024/06/Федорець.pdf>

Чжан ФАН

здобувач третього (освітньо-наукового) рівню вищої освіти
ДЗ «Південноукраїнський Національний педагогічний
університет імені к. Д. Ушинського»
ORCID ID 0009-0002-3234-3238

Науковий керівник Микола ФЕДОРЕЦЬ
кандидат педагогічних наук
ДЗ «Південноукраїнський Національний педагогічний
університет імені к. Д. Ушинського»

ФОРМУВАННЯ ВОКАЛЬНО-ЕСТРАДНОЇ КУЛЬТУРИ ЛЮДИНИ В УМОВАХ ЗМІНИ СВІТОВОГО СОЦІАЛЬНО-КУЛЬТУРНОГО СЕРЕДОВИЩА ТА ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

Формування вокально-естрадної культури сучасної людини в умовах зміни соціально-культурного середовища та поглиблення глобалізаційних процесів на думку багатьох науковців різних країн є надзвичайно актуальним питанням в процесі оновлення всесвітнього культурного простору. Бурхливий розвиток інноваційних технологій, зміна світового музичного ландшафту, цифрова трансформація музичної освіти, зокрема вокального та вокально-естрадного виконавства, глобалізація музичних стилів та жанрів, а також необмежена доступність величезного обсягу музики, особливо легкої – естрадної та джазової музики завдяки інтернету та соціальним мережам, створюють нові виклики для традиційної вокальної педагогіки. Спостереження та опитування доводять, що

ЗМІСТ

Yang HANRI, Inha Khmelevska <i>METHODS OF DIAGNOSING THE FORMATION OF PROFESSIONAL SKILLS IN HIGHER MUSIC EDUCATION</i>	3
Ван ЦЗЯБІНЬ <i>МУЗИЧНО-ЕСТЕТИЧНЕ ВИХОВАННЯ ШКОЛЯРІВ В УМОВАХ ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА</i>	5
Чжан ФАН <i>ФОРМУВАННЯ ВОКАЛЬНО-ЕСТРАДНОЇ КУЛЬТУРИ ЛЮДИНИ В УМОВАХ ЗМІНИ СВІТОВОГО СОЦІАЛЬНО-КУЛЬТУРНОГО СЕРЕДОВИЩА ТА ГЛОБАЛІЗАЦІЇ</i>	8
Бянь НАНЬНАНЬ <i>МЕТОДИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ВОКАЛЬНО-ВИКОНАВСЬКОЇ САМОРЕГУЛЯЦІЇ В УМОВАХ КОНЦЕРТНОГО ВИСТУПУТ</i>	11
Ван СІНЬ <i>МУЗИЧНО-СТИЛЬОВА КОМПЕТЕНТНІСТЬ УЧНІВ МИСТЕЦЬКИХ ШКІЛ ЯК ОСНОВА ХУДОЖНЬО-ЕСТЕТИЧНОГО ВИХОВАННЯ</i>	14
Дай ХУЕЙ, Наталя КЬОН <i>СУТНІСТЬ ПОНЯТТЯ «РІЗНОСТИЛЬОВІ ВОКАЛЬНІ НАВИЧКИ»</i>	16
Ден СІЮЄ <i>ПЕДАГОГІЧНІ ПРИНЦИПИ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНО-СУБ'ЄКТНОЇ ПОЗИЦІЇ МАЙБУТНІХ МАГІСТРІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА В ПРОЦЕСІ ВИКОНАВСЬКО-ІНСТРУМЕНТАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ</i>	18
Di TIANCHAO <i>PROSPECTS FOR THE DEVELOPMENT OF THE USE OF PERCUSSION INSTRUMENTS IN MUSICAL EDUCATION</i>	20
Yin CONGCONG <i>TO THE PROBLEM OF THE DEVELOPMENT OF THE PIANIST'S ARTISTIC THINKING AS THE BASIS OF PERFORMING CULTURE</i>	22
Н. КОРНЯК <i>ПРОСВІТНИЦЬКІ ТРАДИЦІЇ В СУЧАСНІЙ СИСТЕМІ МУЗИЧНОГО НАВЧАННЯ</i>	26